

MEMO AAN DE RAAD

ZAAKNUMMER: 2024003110

AAN : de raad, t.a.v. commissie Ruimte

VAN : College van B&W
NAMENS DEZE : J.P.E. Bankers

DATUM : 16 januari 2024

ONDERWERP : Project Zon voor melkvee

Samenvatting

Het college wil samen met 4 melkveehouders en de betrokken grondeigenaren en bewoners in een zone rond de Groote Peel onderzoeken of er kansen liggen voor het ontwikkelen van een zonneweide.

Met de middelen uit een zonneveld zouden de melkveebedrijven minder melkvee kunnen houden per hectare of meer grond onder hun bedrijf kunnen verkrijgen zodat zij extensiever kunnen gaan boeren en daardoor toekomstperspectief in deze zone behouden. De 4 melkveehouders staan positief tegenover deze verkenning, maar vragen aan de gemeente om hierin met hen samen te werken in een soort gebiedscoöperatie waarin alle betrokken grondeigenaren en bewoners in het gebied worden betrokken.

Door middel van deze memo willen wij u achtergrondinformatie geven over de aanleiding van tot dit onderzoek, de huidige stand van zaken en het voorgestelde proces en de rol van de raad daarin.

Aanleiding

In het buitengebied van Asten, met name in het gebied rond Natura 2000-gebied de Groote Peel zijn voornamelijk melkveebedrijven gelegen. Voor deze bedrijven en het gebied liggen grote opgaven in het verschiep, zoals het terugdringen van de stikstofuitstoot, het verhogen van grondwaterstand, het langer vasthouden van water met een betere kwaliteit van het water, de natuurontwikkeling, het behoud van de grondgebonden melkveesector, de leefbaarheid, nieuwe economische ontwikkelingen en de energie opwek vanuit de Regionale Energie Strategie (RES).

Een groot gedeelte van de melkveebedrijven in dit gebied gaat echter stoppen. Zij hebben geen opvolgers of zien geen toekomstperspectief. Dit zet de leefbaarheid in het gebied onder druk zet. De melkveebedrijven die doorgaan zullen hun bedrijfsvoering aan moeten passen aan de hiervoor genoemde opgaven om toekomstperspectief te blijven behouden. Dit betekent onder andere dat zij anders, bijvoorbeeld rekening houdend met een hogere grondwaterstand en extensiever zullen moeten gaan boeren. Zij zullen gaan onderzoeken hoe ze hieraan vorm kunnen geven. Veelal zullen zij hiervoor meer grond nodig hebben, terwijl de beschikbaarheid van grond beperkt is en de opgaven ook een beslag op de grond zullen leggen. De Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel (GGA Vitale Peel) helpt om invulling te geven aan deze grote opgaven. Initiatieven voor duurzame

energie (RES) zouden kunnen helpen om deze grote opgaven verder te brengen (document 2021084017 RB 07-12-21 Vaststelling Regionale Energiestrategie (RES) 1.0).

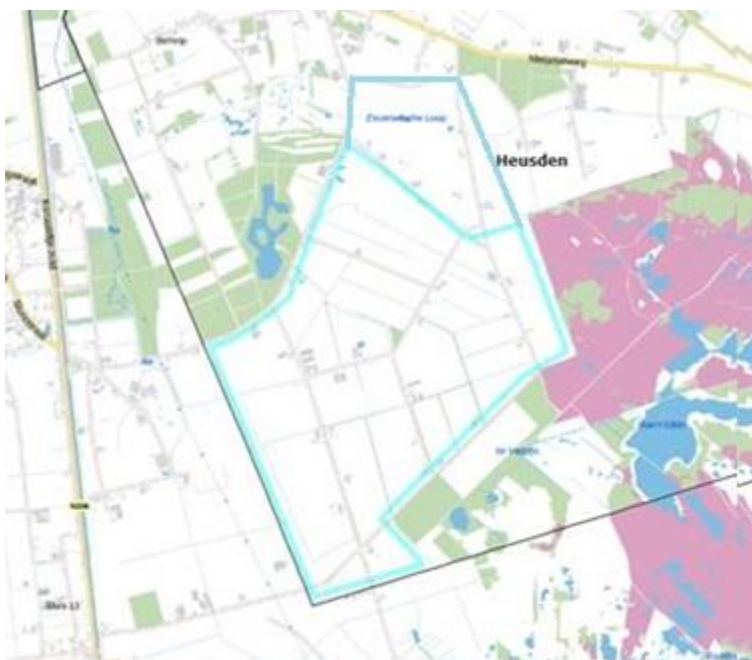
Om die reden heeft de gemeente Asten eind 2021 ondersteuning gevraagd vanuit het Nationaal Programma RES. Vanuit dit programma is een verkenning uitgevoerd naar de koppelkansen tussen opwek van energie en de opgave voor de landbouw om te extensiveren, mogelijk in combinatie met nog meer van de hiervoor genoemde opgaven. Dit was een conceptuele verkenning uitgevoerd door een aantal bureaus, waaronder ROM3D. Deze verkenning leverde het inzicht op dat de opwek van zonne-energie een middel zou kunnen zijn om de melkveehouders die hun bedrijf willen voortzetten in het gebied te kunnen laten extensiveren. De verkenning is aan de gemeente en enkele melkveehouders gepresenteerd en werd 'voorzichtig' positief ontvangen.

Huidige stand van zaken

Na deze verkenning heeft ROM3D bij 3 melkveebedrijven rond de Groote Peel doorgerekend of een zonneweide daadwerkelijk een verdienmodel kan zijn om een bijdrage te leveren aan de extensivering van deze melkveebedrijven en zo mogelijk andere opgaven in het gebied. Dit bleek zo te zijn. Met de middelen uit een zonneweide zouden de melkveebedrijven minder melkvee kunnen houden per hectare of meer grond onder hun bedrijf kunnen verkrijgen. De eigenaren van deze melkveebedrijven staan positief tegenover een dergelijke ontwikkeling, maar vroegen aan de gemeente om hierin met hen samen te werken, die leidt tot een soort gebiedscoöperatie. De betreffende melkveebedrijven liggen in de zone rond de Groote Peel waarin binnen het RES-traject gezocht is naar de beste opweklocaties, maar niet binnen het uiteindelijk vastgestelde RES-zoekgebied in de gemeente.

Participatieproces en rol van de raad

ROM3D heeft thans een opzet gemaakt om een participatieproces te starten in het gebied waarin alle grondeigenaren en bewoners betrokken worden. Het gebied dat is als volgt begrensd.

Het participatieproces start vanaf februari 2024 met drie gebiedsbijeenkomsten. Tot en met juni 2024 wordt gezamenlijk gesproken over het draagvlak voor een zonneweide in het gebied en de spelregels met betrekking tot de ruimtelijke en financiële uitgangspunten voor een zonneweide.

De resultaten van de gebiedsbijeenkomsten zullen op 12 maart 2024 en 4 juni 2024 mondeling met de commissie Ruimte worden besproken en op 18 juni 2024 ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. De raadsleden worden uitgenodigd om de gebiedsbijeenkomsten (als toehoorder) bij te wonen.

Alleen als het gebied, het college en de raad akkoord zijn met de spelregels wordt het participatieproces voortgezet en wordt na de zomer 2024 wederom in gezamenlijkheid gestart met bepalen van de locatie van een zonneweide.